عکس: علی محمدی / ایران

گزارش میدانی «ایران» از مدیریت زنان بر هفت بومگردی، احیای هشت قنات و تولید صنایع دستی که روستای «شفیع‌آباد» را ثبت جهانی کرد

رویش امید بر کرانه کویر

گزارش

زهرا کشوری
دبیر گروه زیست‌بوم

پای گردشگر که به روستای «شفیع‌آباد» در شهداد -دروازه ورود به کویر لوت- باز شد، اهالی کم‌کم دست رد به سینه کاروان‌های قاچاق زدند. شفیع‌آبادی‌ها کشاورزی می‌کردند اما سال‌ها بود که گاهی راه نان در این حوالی، از دل بیابان و بارهای پنهانی می‌گذشت؛ بارهایی که زندگی بسیاری را دود می‌کرد اما زندگی برای مردم شفیع‌آباد بازی دیگری در آستین داشت. آنها برخلاف خیلی‌ها، به این بازی تازه «آری» گفتند. در ابتدای داستان، قرار نبود شفیع‌آباد لوکیشن این قصه باشد.

در طرح‌ها و نقشه‌ها، روستای دیگری را برای حضور گردشگران در نظر گرفته بودند اما در سال ۱۳۸۰، سرنوشت، خطی تازه روی نقشه کشید و نام شفیع‌آباد را در حاشیه‌ای پررنگ نوشت؛ آغازی که حالا ۲۵ سال از آن می‌گذرد.

برای دیدن شفیع‌آباد آن روزها، لازم نیست به ۲۵ سال پیش سفر کنید؛ کافی است سری به یکی از روستاهای اطراف بزنید؛ فاصله را می‌شود از چهره مردمی که تحت فشارهای اقتصادی و معیشتی هستند دید. اما اینجا در شفیع‌آباد، بچه‌هایی که «آب زیر پوستشان دویده.» لبخندهای‌شان رنگ سلامتی دارد و سفیدی دندان‌های‌شان چشم را می‌نوازد؛ گویی خود روستا جوان‌تر شده است.

امروز، در کوچه‌های شفیع‌آباد، صحنه‌هایی می‌بینی که شاید تا چند دهه پیش در خیال هم نمی‌گنجید؛ زنانی آیفون به دست، در رفت‌وآمد میان خانه و بومگردی‌اند؛ زنانی که پشت فرمان خودروهای آفرود می‌نشینند، برای میهمانان کویر تور می‌چینند، برنامه می‌ریزند، مدیریت هفت بومگردی و یک هتل را برعهده دارند، صنایع دستی درست می‌کنند و تا الان ۸ قنات را احیا کرده‌اند. البته آنها و بومگردی‌هایشان، تنها دو دلیل اصلی ثبت جهانی روستا هستند. بیابان ثبت جهانی شده «لوت» و «ماراتن لوت» نیز از دیگر دلایلی است که سال گذشته شفیع‌آباد را در میان لیست بهترین دهکده‌های جهانی سازمان ملل برای سه سال قرار داد. شفیع‌آباد برای آنکه در این فهرست باقی بماند، باز هم باید ادامه دهد و همچنان میزبان گردشگران جهان باشد.

> اینترنت، مرزها را برمی‌دارد و صدای ما را به دوردست‌ها می‌برد، هرچند که هنوز هم بهترین تبلیغ، خاطره خوشی است که مسافر با خود به خانه می‌برد

> درخت نبکاها باید بماند تا محصول هم بماند. زهرا توضیح می‌دهد که این درخت‌ها فقط منبع درآمد نیستند؛ آن‌ها سپر حفاظتی روستا هستند: جلوی طوفان شن را می‌گیرند، از بلند شدن خاک جلوگیری می‌کنند، مانع تخریب قنات‌ها می‌شوند و بدون نیاز به آبیاری، در گرمای شدید دوام می‌آورند